

Lög nr. 50/2016 um dómstóla.

Gildandi réttur.

Innfelldar breytingar með rauðum texta.

I. kafli. Dómstólaskipanin. ■ 3. gr. <i>Fjöldi héraðsdómstóla og umdæmi þeirra.</i> □ Dómstólar í héraði eru átta. Heiti þeirra, aðsetur og umdæmi eru sem hér segir: 1. Héraðsdómur Reykjavíkur hefur aðsetur í Reykjavík og heyra þessi sveitarfélög til umdæmi hans: Reykjavíkurborg, Seltjarnarnesbær, Mosfellsbær og Kjósarhreppur. 2. Héraðsdómur Vesturlands hefur aðsetur í Borgarnesi og heyra þessi sveitarfélög til umdæmi hans: Akraneskaupstaður, Hvalfjarðarsveit, Skorradalshreppur, Borgarbyggð, Dalabyggð, Eyja- og Miklaholtshreppur, Helgafellssveit, Snæfellsbær, Grundarfjarðarbær og Stykkishólmsbær. 3. Héraðsdómur Vestfjarða hefur aðsetur á Ísafirði og heyra þessi sveitarfélög til umdæmi hans: Reykhólshreppur, Vesturbyggð, Tálknafjarðarhreppur, Bolungarvíkurkaupstaður, Ísafjarðarbær, Súðavíkurbær, Árneshreppur, Kaldrananeshreppur og Strandabyggð. 4. Héraðsdómur Norðurlands vestra hefur aðsetur á Sauðárkróki og heyra þessi sveitarfélög til umdæmi hans: Húnaþing vestra, Blönduósbær, Húnavatnshreppur, Sveitarfélagið Skagatrönd, Skagabyggð, Sveitarfélagið Skagafjörður og Akrahreppur. 5. Héraðsdómur Norðurlands eystra hefur aðsetur á Akureyri og heyra þessi sveitarfélög til umdæmi hans: Fjallabyggð, Dalvíkurbyggð, Hörgársveit, Akureyrarkaupstaður, Eyjafjarðarsveit, Svalbarðsstrandarhreppur, Grýtubakkahreppur, Norðurþing, Tjörneshreppur, Þingeyjarsveit, Skútustaðahreppur, Svalbarðshreppur og Langanesbyggð. 6. Héraðsdómur Austurlands hefur aðsetur á Egilsstöðum og heyra þessi sveitarfélög til umdæmi hans: Vopnafjarðarhreppur, Fljótsdalshreppur, Fljótsdalshérað, Borgarfjarðarhreppur, Seyðisfjarðarkaupstaður, Fjarðabyggð, Breiðdalshreppur, Djúpavogshreppur og Sveitarfélagið Hornafjörður. 7. Héraðsdómur Suðurlands hefur aðsetur á Selfossi og heyra þessi sveitarfélög til umdæmi hans: Skaftárhreppur, Mýrdalshreppur, Ásahreppur, Flóahreppur, Bláskógabyggð, Rangárþing eystra, Rangárþing ytra, Skeiða- og Gnúpverjahreppur, Hrunamannahreppur,	I. kafli. Dómstólaskipanin. ■ 3. gr. <i>Fjöldi héraðsdómstóla og umdæmi þeirra.</i> <i>Héraðsdómur.</i> □ Dómstólar í héraði eru átta. Heiti þeirra, aðsetur og umdæmi eru sem hér segir: <i>Héraðsdómur er fyrsta dómstigið og yfirstjórn hans hefur aðsetur í Reykjavík. Starfsstöðvar hans og umdæmi þeirra eru sem hér segir:</i> 1. Héraðsdómur Reykjavíkur hefur aðsetur í Í <i>Héraðsdómur Reykjavíkur hefur aðsetur í Í</i> Reykjavík og heyra þessi sveitarfélög til umdæmis <i>starfsstöðvarinnar</i> hans: <i>hans:</i> Reykjavíkurborg, Seltjarnarnesbær, Mosfellsbær og Kjósarhreppur. 2. Héraðsdómur Vesturlands hefur aðsetur í Í <i>Héraðsdómur Vesturlands hefur aðsetur í Í</i> Borgarnesi og heyra þessi sveitarfélög til umdæmis <i>starfsstöðvarinnar</i> hans: <i>hans:</i> Akraneskaupstaður, Hvalfjarðarsveit, Skorradalshreppur, Borgarbyggð, Dalabyggð, Eyja- og Miklaholtshreppur, <i>Stykkishólmsbær og</i> Helgafellssveit, Snæfellsbær, og Grundarfjarðarbær og Stykkishólmsbær. 3. Héraðsdómur Vestfjarða hefur aðsetur á Á <i>Héraðsdómur Vestfjarða hefur aðsetur á Á</i> Ísafirði og heyra þessi sveitarfélög til umdæmis <i>starfsstöðvarinnar</i> hans: <i>hans:</i> Reykhólshreppur, Vesturbyggð, Tálknafjarðarhreppur, Bolungarvíkurkaupstaður, Ísafjarðarbær, Súðavíkurbær, Árneshreppur, Kaldrananeshreppur og Strandabyggð. 4. Héraðsdómur Norðurlands vestra hefur aðsetur á Á <i>Héraðsdómur Norðurlands vestra hefur aðsetur á Á</i> Sauðárkróki og heyra þessi sveitarfélög til umdæmis <i>starfsstöðvarinnar</i> hans: <i>hans:</i> Húnaþing vestra, Húnaþingið norðaustur, Blönduósbær, Húnavatnshreppur, Sveitarfélagið Skagatrönd, Skagabyggð, og Sveitarfélagið Skagafjörður og Akrahreppur. 5. Héraðsdómur Norðurlands eystra hefur aðsetur á Á <i>Héraðsdómur Norðurlands eystra hefur aðsetur á Á</i> Akureyri og heyra þessi sveitarfélög til umdæmis <i>starfsstöðvarinnar</i> hans: <i>hans:</i> Fjallabyggð, Dalvíkurbyggð, Hörgársveit, Akureyrarbær, <i>Akureyrarkaupstaður,</i> Eyjafjarðarsveit, Svalbarðsstrandarhreppur, Grýtubakkahreppur, Norðurþing, Tjörneshreppur, Þingeyjarsveit, Skútustaðahreppur, Svalbarðshreppur og Langanesbyggð. 6. Héraðsdómur Austurlands hefur aðsetur á Á <i>Héraðsdómur Austurlands hefur aðsetur á Á</i> Egilsstöðum og heyra þessi sveitarfélög til umdæmis <i>starfsstöðvarinnar</i> hans: <i>hans:</i> Vopnafjarðarhreppur, Fljótsdalshreppur, Fljótsdalshérað, Borgarfjarðarhreppur, Seyðisfjarðarkaupstaður, <i>Múlaþing, Fljótsdalshérað,</i> Borgarfjarðarhreppur, Seyðisfjarðarkaupstaður,
--	---

Grímsnes- og Grafningshreppur, Hveragerðisbær, Sveitarfélagið Ölfus, Vestmannaeyjabær og Sveitarfélagið Árborg.

8. Héraðsdómur Reykjaness hefur aðsetur í Hafnarfirði og heyra þessi sveitarfélög til umdæmi hans: Grindavíkurbær, Sandgerðisbær, Sveitarfélagið Garður, Sveitarfélagið Vogar, Reykjanesbær, Hafnarfjarðarkaupstaður, Garðabær og Kópavogsbær.

☐ Umdæmi hvers héraðsdómstóls skal vera ein þinghá. Frá þessu má ráðherra þó víkja með reglugerð1) að fenginni umsögn hlutaðeigandi héraðsdómstóls og dómstólasýslunnar.

☐ Verði heiti sveitarfélags sem getið er í 1. mgr. breytt eða sameinist tvö eða fleiri þeirra skal litið svo á að sveitarfélagið, sem til verður í staðinn, heyri til því dómumdæmi sem það eldra eða þau eldri heyrðu til. Ef sameinuð eru tvö eða fleiri sveitarfélög sem hvort eða hvert heyra til sínu dómumdæmi eftir ákvæðum 1. mgr. skal ráðherra ákveða með reglugerð undir hvaða umdæmi nýja sveitarfélagið eigi þar til annarri skipan verður komið á með lögum.

■ 7. gr. Hlutverk stjórnar dómstólasýslunnar.

☐ Stjórn dómstólasýslunnar leggur mat á og gerir tillögu til ráðherra um nauðsynlegar fjárveitingar til dómstólasýslunnar, Hæstaréttar og Landsréttar og sameiginlega fjárveitingu til héraðsdómstólanna. Sé vikið frá tillögum dómstólasýslunnar skal ráðherra greina fjárlaganefnd frá ástæðum þess auk þess sem gera skal grein fyrir frávikum í frumvarpi til fjárlaga.

☐ Dómstólar skulu skilgreindir sem sérstakt málefnasvið í frumvarpi til fjárlaga og í fjárlögum. Í fjárlögum skal kveðið sundurliðað á

Fjarðabyggð, ~~Breiðdalshreppur,~~ ~~Djúpavogshreppur~~ og Sveitarfélagið Hornafjörður.

7. Héraðsdómur Suðurlands hefur aðsetur á Á Selfossi og heyra þessi sveitarfélög til umdæmis starfsstöðvarinnar hans: Skaftárhreppur, Mýrdalshreppur, Ásahreppur, Flóahreppur, Bláskógabyggð, Rangárþing eystra, Rangárþing ytra, Skeiða- og Gnúpverjahreppur, Hrunamannahreppur, Grímsnes- og Grafningshreppur, Hveragerðisbær, Sveitarfélagið Ölfus, Vestmannaeyjabær og Sveitarfélagið Árborg.

8. Héraðsdómur Reykjaness hefur aðsetur í Í Hafnarfirði og heyra þessi sveitarfélög til umdæmis starfsstöðvarinnar hans: Grindavíkurbær, ~~Suðurnesjabær, Sandgerðisbær, Sveitarfélagið Garður,~~ Sveitarfélagið Vogar, Reykjanesbær, Hafnarfjarðarkaupstaður, Garðabær og Kópavogsbær.

☐ Umdæmi ~~hvers héraðsdómstóls~~ ~~hverrar starfsstöðvar~~ skal vera ein þinghá. Frá þessu má ráðherra þó víkja með reglugerð að fenginni umsögn ~~hlutaðeigandi~~ ~~héraðsdómstóls~~ Héraðsdóms og dómstólasýslunnar.

☐ Verði heiti sveitarfélags sem getið er í 1. mgr. breytt eða sameinist tvö eða fleiri þeirra skal litið svo á að sveitarfélagið, sem til verður í staðinn, heyri til því ~~dóm~~umdæmi sem það eldra eða þau eldri heyrðu til. Ef sameinuð eru tvö eða fleiri sveitarfélög sem hvort eða hvert heyra til sínu ~~dóm~~umdæmi eftir ákvæðum 1. mgr. skal ráðherra ákveða með reglugerð undir hvaða umdæmi nýja sveitarfélagið eigi þar til annarri skipan verður komið á með lögum.

☐ Að lágmarki einn héraðsdómari skal eiga fast sæti á hverri starfsstöð Héraðsdóms og með honum skulu starfa að lágmarki tveir starfsmenn. Ef einungis einn héraðsdómari á fast sæti á starfsstöð skal að lágmarki annar þeirra starfsmanna sem með honum starfa vera dómarafulltrúi, sbr. 2. mgr. 32. gr.

■ 7. gr. Hlutverk stjórnar dómstólasýslunnar.

☐ Stjórn dómstólasýslunnar leggur mat á og gerir tillögu til ráðherra um nauðsynlegar fjárveitingar til dómstólasýslunnar, Hæstaréttar, ~~og~~ Landsréttar og ~~sameiginlega fjárveitingu til héraðsdómstólanna~~ Héraðsdóms. Sé vikið frá tillögum dómstólasýslunnar skal ráðherra greina fjárlaganefnd frá ástæðum þess auk þess sem gera skal grein fyrir frávikum í frumvarpi til fjárlaga.

☐ Dómstólar skulu skilgreindir sem sérstakt málefnasvið í frumvarpi til fjárlaga og í fjárlögum. Í fjárlögum skal kveðið sundurliðað á

um fjárveitingar til Hæstaréttar Íslands, Landsréttar, héraðsdómstólanna sameiginlega og dómstólasýslunnar. Stjórn dómstólasýslunnar skiptir á milli héraðsdómstólanna fé sem skal veitt þeim í einu lagi með fjárlögum.

☐ Stjórn dómstólasýslunnar ákveður fjölda héraðsdómara og annarra starfsmanna við hvern héraðsdómstól og setur almennar reglur um flutning dómara á milli þeirra.

☐ Stjórn dómstólasýslunnar setur reglur um leyfi dómara frá störfum og veitir dómurum leyfi.

☐ Stjórn dómstólasýslunnar setur reglur um meðferð mála hjá dómstólasýslunni og ákveður verkaskiptingu milli stjórnar og framkvæmdastjóra auk þess að ákveða hvaða stjórnarsýsluverkefni skuli heyra undir dómstólasýsluna og hver undir forstöðumenn dómstólanna að því leyti sem þessi atriði eru ekki ákveðin í lögum.

☐ Stjórn dómstólasýslunnar setur reglur um birtingu dóma og úrskurða héraðsdómstóla, Endurupptökudóms, Landsréttar og Hæstaréttar.

■ 8. gr. Hlutverk dómstólasýslunnar.

☐ Auk þess sem mælt er fyrir um í öðrum ákvæðum laga þessara og annarra laga er hlutverk dómstólasýslunnar sem hér segir:

1. Að vera í fyrirsvari fyrir sameiginlega stjórnarsýslu dómstólanna og koma fram gagnvart stjórnvöldum, fjölmiðlum og öðrum í þágu dómstólanna sameiginlega.

2. Að skipuleggja símenntun dómara og annarra starfsmanna í þjónustu dómstóla.

3. Að fara með yfirstjórn upplýsingamála og tæknimála dómstólanna, annast þróun þeirra mála og gera eftir þörfum ábendingar af því tilefni.

4. Að safna saman og birta upplýsingar um fjölda og afgreiðslu mála við dómstóla og gefa út ársskýrslu um starfsemi sína og dómstólanna.

5. Að stuðla að samræmingu og hafa eftirlit með framkvæmd reglna um málaskrár dómstóla, þingbækur, atkvæðabækur, búnað til upptöku á hljóði og mynd í þinghöldum, dómabækur og varðveislu málsskjala og upptaka í þinghöldum hjá dómstólum, samkvæmt þessum lögum, lögum

um fjárveitingar til Hæstaréttar Íslands, Landsréttar, ~~héraðsdómstólanna sameiginlega~~ Héraðsdóms og dómstólasýslunnar. ~~Stjórn dómstólasýslunnar skiptir á milli héraðsdómstólanna fé sem skal veitt þeim í einu lagi með fjárlögum.~~

☐ Stjórn dómstólasýslunnar ákveður fjölda héraðsdómara ~~og annarra starfsmanna við hvern héraðsdómstól~~ á hverri starfsstöð Héraðsdóms og setur almennar reglur um flutning dómara á milli ~~þeirra starfsstöðva dómstólsins.~~

☐ Stjórn dómstólasýslunnar setur reglur um undirbúning að skipun dómstjóra og varadómstjóra, hæfniskröfur þeirra og hvernig staðið skuli að mati á hæfni umsækjenda.

☐ Stjórn dómstólasýslunnar setur reglur um úthlutun dómsmála hjá dómstólunum.

☐ Stjórn dómstólasýslunnar setur reglur um leyfi dómara frá störfum og veitir dómurum leyfi.

☐ Stjórn dómstólasýslunnar setur reglur um meðferð mála hjá dómstólasýslunni og ákveður verkaskiptingu milli stjórnar og framkvæmdastjóra auk þess að ákveða hvaða stjórnarsýsluverkefni skuli heyra undir dómstólasýsluna og hver undir forstöðumenn dómstólanna að því leyti sem þessi atriði eru ekki ákveðin í lögum.

☐ Stjórn dómstólasýslunnar setur reglur um ~~birtingu~~ útgáfu dóma og úrskurða ~~héraðsdómstóla~~ Héraðsdóms, Endurupptökudóms, Landsréttar og Hæstaréttar.

■ 8. gr. Hlutverk dómstólasýslunnar.

☐ Auk þess sem mælt er fyrir um í öðrum ákvæðum laga þessara og annarra laga er hlutverk dómstólasýslunnar sem hér segir:

1. Að vera í fyrirsvari fyrir sameiginlega stjórnarsýslu dómstólanna og koma fram gagnvart stjórnvöldum, fjölmiðlum og öðrum í þágu dómstólanna sameiginlega.

2. Að skipuleggja símenntun dómara og annarra starfsmanna í þjónustu dómstóla.

3. Að fara með yfirstjórn upplýsingamála og tæknimála dómstólanna, annast þróun þeirra mála og gera eftir þörfum ábendingar af því tilefni.

4. Að safna saman og birta upplýsingar um fjölda og afgreiðslu mála við dómstóla og gefa út ársskýrslu um starfsemi sína og dómstólanna.

5. Að stuðla að samræmingu og hafa eftirlit með framkvæmd reglna um ~~útgáfu dóma og úrskurða~~, málaskrár dómstóla, þingbækur, atkvæðabækur, búnað til upptöku á hljóði og mynd í þinghöldum, dómabækur og varðveislu

um meðferð einkamála og lögum um meðferð sakamála.

6. Að setja starfsreglur um samræmda framkvæmd við héraðsdómstóla en stjórn dómstólasýslunnar getur ákveðið að slíkar reglur verði bindandi ef þær varða ekki meðferð dómsmáls að því leyti sem dómari ber einn ábyrgð á henni.

7. Að gera tillögur um hvað eina sem getur orðið til úrbóta í störfum dómstóla og löggjöf sem um þá gilda.

■ 10. gr. Hlutverk nefndar um dómarastörf.

□ Hlutverk nefndar um dómarastörf er nánar tilgreint sem hér segir:

1. Að setja almennar reglur¹⁾ um hvers konar aukastörf og eignarhald á hlut í félagi eða atvinnufyrirtæki, eða þátttaka og störf í þágu annarra félaga og samtaka, geti samrýmst embættisstörfum dómara og leysa úr álitaefnum þar að lútandi, sbr. 45. gr.

2. Að halda og birta opinberlega skrá um aukastörf dómara og þau störf sem dómari gegndi áður en hann tók við embætti. Nefnd um dómarastörf setur í samráði við dómstólasýsluna reglur¹⁾ um hvaða upplýsingar um aukastörf dómara skuli birtar og með hvaða hætti.

3. Að taka við og leysa úr kvörtunum þess sem telur dómara, eða eftir atvikum aðstoðarmann dómara, hafa gert á sinn hlut í störfum sínum og slíkum kvörtunum sem vísað er til hennar af forstöðumanni dómstóls eða ráðherra, sbr. 47. gr.

□ Álit nefndar um dómarastörf skulu birt. Nefnd um dómarastörf setur í samráði við dómstólasýsluna reglur um birtingu álita nefndarinnar.

IV. kafli. Hæstiréttur Íslands.

■ 20. gr. Útgáfa dóma o.fl.

□ Um þingbækur, dómabækur, atkvæðabækur og málaskrár fer samkvæmt reglum sem Hæstiréttur setur að höfðu samráði við dómstólasýsluna.

□ Dómar Hæstaréttar skulu gefnir út ásamt þeim úrlausnum Landsréttar og héraðsdómstóla sem við eiga hverju sinni. Við útgáfu dóma skal nema brott úr þeim upplýsingar um einka-, fjárhags- eða viðskiptahagsmuni einstaklinga ellegar lögpersóna, svo og upplýsingar um öryggi ríkisins og varnarmál, sem eðlilegt er að leynt fari eftir reglum sem rétturinn setur.

málsskjala og upptaka í þinghöldum hjá dómstólum, samkvæmt þessum lögum, lögum um meðferð einkamála og lögum um meðferð sakamála.

6. Að setja starfsreglur um samræmda framkvæmd við ~~héraðsdómstóla~~ dómstólana en stjórn dómstólasýslunnar getur ákveðið að slíkar reglur verði bindandi ef þær varða ekki meðferð dómsmáls að því leyti sem dómari ber einn ábyrgð á henni.

7. Að gera tillögur um hvað eina sem getur orðið til úrbóta í störfum dómstóla og löggjöf sem um þá gilda.

■ 10. gr. Hlutverk nefndar um dómarastörf.

□ Hlutverk nefndar um dómarastörf er nánar tilgreint sem hér segir:

1. Að setja almennar reglur¹⁾ um hvers konar aukastörf og eignarhald á hlut í félagi eða atvinnufyrirtæki, eða þátttaka og störf í þágu annarra félaga og samtaka, geti samrýmst embættisstörfum dómara og leysa úr álitaefnum þar að lútandi, sbr. 45. gr.

2. Að halda og birta opinberlega skrá um aukastörf dómara og þau störf sem dómari gegndi áður en hann tók við embætti. Nefnd um dómarastörf setur í samráði við dómstólasýsluna reglur¹⁾ um hvaða upplýsingar um aukastörf dómara skuli birtar og með hvaða hætti.

3. Að taka við og leysa úr kvörtunum þess sem telur dómara, eða eftir atvikum ~~aðstoðarmann~~ ~~dómara~~ dómarafulltrúa, hafa gert á sinn hlut í störfum sínum og slíkum kvörtunum sem vísað er til hennar af forstöðumanni dómstóls eða ráðherra, sbr. 47. gr.

□ Álit nefndar um dómarastörf skulu birt. Nefnd um dómarastörf setur í samráði við dómstólasýsluna reglur um birtingu álita nefndarinnar.

IV. kafli. Hæstiréttur Íslands.

■ 20. gr. Útgáfa dóma o.fl.

□ Um þingbækur, dómabækur, atkvæðabækur og málaskrár fer samkvæmt reglum sem Hæstiréttur setur að höfðu samráði við dómstólasýsluna.

□ Dómar Hæstaréttar skulu gefnir út ásamt þeim úrlausnum Landsréttar og ~~héraðsdómstóla~~ ~~Héraðsdóms~~ sem við eiga hverju sinni. Við útgáfu dóma skal nema brott úr þeim upplýsingar um einka-, fjárhags- eða viðskiptahagsmuni einstaklinga ellegar lögpersóna, svo og upplýsingar um öryggi ríkisins og varnarmál, sem eðlilegt er að leynt fari eftir reglum sem rétturinn setur.

V. kafli. Landsréttur.

■ 28. gr. Útgáfa dóma o.fl.

☐ Um þingbækur, dómabækur, atkvæðabækur og málaskrár fer samkvæmt reglum sem Landsréttur setur að höfðu samráði við dómstólasýsluna.

☐ Dómar Landsréttar skulu gefnir út ásamt þeim úrlausnum héraðsdómstóla sem við eiga hverju sinni. Við útgáfu dóma skal nema brott úr þeim upplýsingar um einka-, fjárhags- eða viðskiptahagsmuni einstaklinga ellegar lögpersóna, svo og upplýsingar um öryggi ríkisins og varnarmál, sem eðlilegt er að leynt fari eftir reglum sem rétturinn setur.

VI. kafli. Héraðsdómstólar.

■ 29. gr. Almenn hæfisskilyrði.

☐ Dómarar í héraði eru 42 að tölu og skipaðir ótímabundið í embætti héraðsdómara af ráðherra.

☐ Þann einn má skipa í embætti héraðsdómara sem fullnægir þessum skilyrðum:

1. ...

2. Hefur íslenskan ríkisborgararétt.

3. Er svo á sig kominn andlega og líkamlega að hann geti gegnt embættinu.

4. Er lögráða og hefur aldrei misst forræði á búi sínu.

5. Hefur hvorki hlotið fangelsisdóm fyrir refsiverðan verknað sem framinn var eftir að hann varð fullra 18 ára né sýnt af sér háttsemi sem getur rýrt það traust sem dómarar verða almennt að njóta.

6. Hefur lokið embættisprófi eða grunnnámi ásamt meistaraprófi í lögum.

7. Hefur í minnst þrjú ár verið alþingismaður eða stundað málflutningsstörf að staðaldri eða gegnt lögfræðistörfum að aðalstarfi hjá ríkinu eða sveitarfélagi en leggja má saman starfstíma í hverri af þessum greinum.

8. Telst vera hæfur til að gegna embættinu í ljósi starfsferils síns og lögfræðilegrar þekkingar.

■ 30. gr. Starfsvettvangur héraðsdómara.

☐ Dómstólasýslan ákveður við hvaða héraðsdómstól dómari skuli eiga fast sæti. Heimilt er þó að ákveða að allt að þrír héraðsdómarar eigi ekki fast sæti við tiltekinn dómstól, heldur sinni þeir störfum við alla héraðsdómstóla eftir því sem þeim kann að vera úthlutað af málum við hvern þeirra í skjóli almennrar heimildar dómstólasýslunnar. Dómstólasýslan ákveður hvar slíkir dómarar hafi

V. kafli. Landsréttur.

■ 28. gr. Útgáfa dóma o.fl.

☐ Um þingbækur, dómabækur, atkvæðabækur og málaskrár fer samkvæmt reglum sem Landsréttur setur að höfðu samráði við dómstólasýsluna.

☐ Dómar **og úrskurðir** Landsréttar skulu gefnir út ásamt þeim úrlausnum **héraðsdómstóla Héraðsdóms** sem við eiga hverju sinni. Við útgáfu dóma **og úrskurða** skal nema brott úr þeim upplýsingar um einka-, fjárhags- eða viðskiptahagsmuni einstaklinga ellegar lögpersóna, svo og upplýsingar um öryggi ríkisins og varnarmál, sem eðlilegt er að leynt fari eftir reglum sem rétturinn setur.

VI. kafli. **Héraðsdómstólar Héraðsdómur.**

■ 29. gr. Almenn hæfisskilyrði.

☐ ~~Dómarar í héraði eru 42 að tölu og skipaðir~~ **Héraðsdómi eiga sæti 42 dómarar sem skipaðir eru** ótímabundið í embætti héraðsdómara af ráðherra.

☐ Þann einn má skipa í embætti héraðsdómara sem fullnægir þessum skilyrðum:

1. ...

2. Hefur íslenskan ríkisborgararétt.

3. Er svo á sig kominn andlega og líkamlega að hann geti gegnt embættinu.

4. Er lögráða og hefur aldrei misst forræði á búi sínu.

5. Hefur hvorki hlotið fangelsisdóm fyrir refsiverðan verknað sem framinn var eftir að hann varð fullra 18 ára né sýnt af sér háttsemi sem getur rýrt það traust sem dómarar verða almennt að njóta.

6. Hefur lokið embættisprófi eða grunnnámi ásamt meistaraprófi í lögum.

7. Hefur í minnst þrjú ár verið alþingismaður eða stundað málflutningsstörf að staðaldri eða gegnt lögfræðistörfum að aðalstarfi hjá ríkinu eða sveitarfélagi en leggja má saman starfstíma í hverri af þessum greinum.

8. Telst vera hæfur til að gegna embættinu í ljósi starfsferils síns og lögfræðilegrar þekkingar.

■ 30. gr. Starfsvettvangur héraðsdómara.

☐ Dómstólasýslan ákveður ~~við á~~ hvaða **starfsstöð Héraðsdóms héraðsdómstól** dómari skuli eiga fast sæti. Heimilt er þó að ákveða að allt að þrír héraðsdómarar eigi ekki fast sæti **á tiltekinni starfsstöð** ~~við tiltekinn dómstól~~, heldur sinni þeir störfum **á öllum starfsstöðvum Héraðsdóms**. ~~við alla héraðsdómstóla eftir því sem dómstjóri úthlutar þeim kann að vera úthlutað af málum við hvern þeirra í skjóli almennrar heimildar~~

starfsstöð.

☐ Ákvörðun um starfsvettvang skv. 1. mgr. skal hvort heldur gilda um óákveðinn tíma eða tiltekið tímabil. Þegar embætti héraðsdómara er laust skal að jafnaði taka ákvörðun um fyrsta starfsvettvang væntanlegs dómara áður en það er auglýst laust til umsóknar.

☐ Eftir því sem frekast er unnt skal dómstólasýslan taka tillit til óska héraðsdómara þegar starfsvettvangur hans er ákveðinn.

☐ Héraðsdómari á rétt á að skipta um starfsvettvang svo fljótt sem verða má eftir að hafa starfað í þrjú ár við sama dómstól eða án fasts sætis við tiltekinn dómstól, enda standi ákvæði 5. mgr. því ekki í vegi að fengið verði fyrir hann dómarasæti á öðrum vettvangi.

☐ Héraðsdómari verður ekki færður á nýjan starfsvettvang gegn vilja sínum í lengri tíma en sex mánuði á hverju tíu ára tímabili ef hann getur ekki með góðu móti sótt vinnu þar án búferlaflutninga. Þetta gildir þó ekki ef flytja þarf dómara af starfsvettvangi sínum vegna varanlegrar fækkunar dómara þar.

☐ Ef þörf er á héraðsdómara, sem á fast sæti við héraðsdómstól, til að starfa að tilteknu dómsmáli við annan héraðsdómstól, þar á meðal í fjölskipuðum dómi, ákveður dómstólasýslan hverjum verði falið starfið. Dómara er skylt að hlíta slíkri ákvörðun dómstólasýslunnar.

■ 31. gr. Dómstjóri.

☐ Dómstólasýslan skipar dómstjóra við hvern héraðsdómstól til fimm ára í senn. Þar sem þrír eða fleiri dómarar eiga fast sæti við héraðsdómstól kjósa þeir einn úr sínum röðum til að gegna starfinu en séu dómararnir tveir tilnefnir dómstólasýslan annan þeirra til starfans ef þeir koma sér ekki saman um valið. Kosning eða tilnefning bindur ekki dómstólasýsluna um skipun dómstjóra. Ef dómari er einn við héraðsdómstól skal hann skipaður þar dómstjóri. Skipun dómstjóra raskast ekki þótt dómurum við dómstól fjölgi eða fækki á skipunartímanum.

☐ Við héraðsdómstól þar sem þrír eða fleiri héraðsdómarar eiga fast sæti er þeim heimilt að kjósa varadómstjóra en að öðrum kosti telst

~~dómstólasýslunnar. Dómstólasýslan ákveður hvar slíkir dómarar hafi starfsstöð á hvaða starfsstöð slíkir dómarar hafa aðsetur.~~

☐ Ákvörðun um starfsvettvang skv. 1. mgr. skal hvort heldur gilda um óákveðinn tíma eða tiltekið tímabil. Þegar embætti héraðsdómara er laust skal að jafnaði taka ákvörðun um fyrsta starfsvettvang væntanlegs dómara áður en það er auglýst laust til umsóknar.

☐ Eftir því sem frekast er unnt skal dómstólasýslan taka tillit til óska héraðsdómara þegar starfsvettvangur hans er ákveðinn.

☐ Héraðsdómari á rétt á að skipta um starfsvettvang svo fljótt sem verða má eftir að hafa starfað í þrjú ár **á sömu starfsstöð við sama dómstól** eða án fasts sætis **á tiltekinni starfsstöð við tiltekinn dómstól**, enda standi ákvæði 5. mgr. því ekki í vegi að fengið verði fyrir hann dómarasæti á öðrum vettvangi.

☐ Héraðsdómari verður ekki færður á nýjan starfsvettvang gegn vilja sínum í lengri tíma en sex mánuði á hverju tíu ára tímabili ef hann getur ekki með góðu móti sótt vinnu þar án búferlaflutninga. Þetta gildir þó ekki ef flytja þarf dómara af starfsvettvangi sínum vegna varanlegrar fækkunar dómara þar. **Héraðsdómara er þó skylt að annast meðferð mála sem dómstjóri úthlutar honum þótt þau séu rekin á annarri starfsstöð en þar sem hann á fast sæti í þeim mæli að ekki sé þörf á búferlaflutningum, sbr. 3. mgr. 33. gr.**

~~☐ Ef þörf er á héraðsdómara, sem á fast sæti við héraðsdómstól, til að starfa að tilteknu dómsmáli við annan héraðsdómstól, þar á meðal í fjölskipuðum dómi, ákveður dómstólasýslan hverjum verði falið starfið. Dómara er skylt að hlíta slíkri ákvörðun dómstólasýslunnar.~~

■ 31. gr. Dómstjóri og varadómstjóri.

☐ Dómstólasýslan skipar dómstjóra og varadómstjóra við Héraðsdóm ~~hvern héraðsdómstól~~ til fimm ára í senn úr hópi héraðsdómara að undangenginni auglýsingu dómstólasýslunnar meðal þeirra. Varadómstjóri gegnir störfum dómstjóra þegar hann hefur forföll eða er fjarstaddur. Biðjist dómstjóri eða varadómstjóri lausnar frá því embætti eða láti hann af dómaraembætti áður en skipunartíma er lokið skal embættið auglýst á nýjan leik. Dómstólasýslan tilkynnir um skipun dómstjóra og varadómstjóra með auglýsingu í Lögbirtingablaði. ~~Þar sem þrír eða fleiri dómarar eiga fast sæti við héraðsdómstól kjósa þeir einn úr sínum röðum til að gegna starfinu en séu~~

staðgengill dómstjóra vera sá dómari við dómstólinn sem lengst hefur verið skipaður í embætti héraðsdómara.

□ Flytjist dómari, sem gegnir starfi dómstjóra, til annars dómstóls eða sé honum veitt lausn frá starfinu eða embætti héraðsdómara skal skipaður nýr dómstjóri samkvæmt því sem segir í 1. mgr.

□ Auk þess að gegna dómstörfum hefur dómstjóri með höndum stjórn héraðsdómstóls og ber ábyrgð á starfsemi hans. Dómstjóri skiptir verkum milli dómara og annarra starfsmanna, hann getur skipt dómurum í deildir og úthlutar dómurum eða deildum þeirra málum. Dómstjóri ræður aðra starfsmenn dómstóls en héraðsdómara og slítur ráðningu þeirra. Honum ber að fylgjast með störfum dómara og annarra starfsmanna og gæta aga gagnvart þeim að því leyti sem ekki kemur í hlut annarra samkvæmt ákvæðum VIII. kafla. Hann fer á eigin ábyrgð með fé sem dómstólasýslan leggur dómstólnum í hendur, hann annast samskipti við dómstólasýsluna um þau málefni sem undir hana heyra og hefur annars með höndum verkefni sem dómstólasýslan kann að fela honum sérstaklega. Þá kemur dómstjóri að öðru leyti fram út á við í þágu dómstólsins og er í fyrirsvari um sérstök málefni hans.

■ **32. gr. Starfsmenn héraðsdóms.**

□ Til aðstoðar dómurum má ráða lögfræðinga sem fullnægja skilyrðum 2.–6. tölul. 2. mgr. 29. gr. Aðstoðarmaður skal ráðinn til fimm ára í senn. Um ráðningu og starfslok starfsmanna héraðsdómstóla fer að öðru leyti eftir lögum um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins.

~~dómararnir tveir tilnefnir dómstólasýslan annan þeirra til starfans ef þeir koma sér ekki saman um valið. Kosning eða tilnefning bindur ekki dómstólasýsluna um skipun dómstjóra. Ef dómari er einn við héraðsdómstól skal hann skipaður þar dómstjóri. Skipun dómstjóra raskast ekki þótt dómurum dómstól fjölgi eða fækki á skipunartímanum.~~

~~□ Við héraðsdómstól þar sem þrír eða fleiri héraðsdómarar eiga fast sæti er þeim heimilt að kjósa varadómstjóra en að öðrum kosti telst staðgengill dómstjóra vera sá dómari við dómstólinn sem lengst hefur verið skipaður í embætti héraðsdómara.~~

~~□ Flytjist dómari, sem gegnir starfi dómstjóra, til annars dómstóls eða sé honum veitt lausn frá starfinu eða embætti héraðsdómara skal skipaður nýr dómstjóri samkvæmt því sem segir í 1. mgr.~~

□ Auk þess að gegna dómstörfum hefur fer dómstjóri með höndum yfirstjórn héraðsdómstóls Héraðsdóms og ber ábyrgð á rekstri hans og fjárreiðum með þeim takmörkunum sem leiðir af öðrum ákvæðum laga starfsemi hans. Dómstjóri stýrir meðal annars þeirri starfsemi Héraðsdóms sem er ekki hluti af meðferð máls fyrir dómi og skiptir verkum milli dómara og annarra starfsmanna, hann getur skipt dómurum í deildir og úthlutar dómurum eða deildum þeirra málum. Dómstjóri ræður aðra starfsmenn Héraðsdóms dómstóls en héraðsdómara og slítur ráðningu þeirra. Honum ber að fylgjast með störfum dómara og annarra starfsmanna og gæta aga gagnvart þeim að því leyti sem ekki kemur í hlut annarra samkvæmt ákvæðum VIII. kafla. Hann fer á eigin ábyrgð með fé sem dómstólasýslan leggur dómstólnum í hendur, hann annast samskipti við dómstólasýsluna um þau málefni sem undir hana heyra og hefur annars með höndum verkefni sem dómstólasýslan kann að fela honum sérstaklega. Þá kemur dómstjóri að öðru leyti fram út á við í þágu Héraðsdóms dómstólsins og er í fyrirsvari um sérstök málefni hans.

□ Ef hvorki dómstjóri né varadómstjóri eru við störf eða hvorugur þeirra getur tekið þátt í embættisverki kemur í stað dómstjóra sá dómari sem lengst hefur verið skipaður héraðsdómari.

■ **32. gr. Starfsmenn Héraðsdóms héraðsdóms.**

□ Dómstjóri skipar Héraðsdómi skrifstofustjóra til fimm ára í senn samkvæmt ákvörðun dómara Héraðsdóms. Skrifstofustjóri stýrir daglegum rekstri dómsins eftir nánari ákvörðun dómstjóra og í umboði hans, auk þess að gegna öðrum störfum sem dómstjóri kann að mæla fyrir um.

☐ Dómskjórnari getur falið aðstoðarmanni önnur dómskjör en þau að fara með og leysa að efni til úr hvers konar einkamálum, þar sem vörnum er haldið uppi, og sakamálum frá því að þau koma til aðalmeðferðar. Dómskjórnari ber ábyrgð á skjörum aðstoðarmanns og getur gefið honum fyrirbætur um hvað eina sem lýtur að rækslu þeirra.

■ 33. gr. Úthlutun mála til dómara.

☐ Einn héraðsdómari tekur þátt í meðferð máls fyrir dómi með þeim undantekningum sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð einkamála og lögum um meðferð sakamála. Nú taka fleiri en einn dómari þátt í meðferð máls og úthlutar dómskjórnari þeim þá máli í sameiningu og velur einn úr hópi þeirra til að sitja þar í forsæti. Sé þörf á héraðsdómara frá öðrum dómstóli til að skipa dóm í máli leitar dómskjórnari til dómstólasýslunnar sem felur dómara verkið.

☐ Við úthlutun mála til dómara eða deilda þeirra skal dómskjórnari gæta þess að starfsálag þeirra verði svo jafnt sem auðið er en eftir föngum skal leitast við að tilviljun ráði hvaða dómari fær mál til meðferðar.

☐ Sé máli úthlutað deild dómara ákveða þeir sem hana skipa hver þeirra fari með það.

☐ Dómara er heimilt að biðjast undan úthlutun máls vegna tengsla við efni þess, aðila, fyrirvarsmann eða lögmann þótt hann verði ekki talinn vanhæfur til að fara með það, enda sé beiðni hans studd haldberum rökum og vól á öðrum dómara við dómstólinn til að fara með

Skrifstofustjóri Héraðsdóms er embættismaður og fer um stöðu hans að öðru leyti eftir almennum reglum um slíka starfsmenn ríkisins. Þann einn má skipa í embættið sem hefur lokið embættisprófi eða grunnnámi ásamt meistaraþrófi í lögum. Stjórn dómstólasýslunnar ákveður laun og starfskjör skrifstofustjóra.

☐ Til Héraðsdóms ~~aðstoðar—dómurum~~ má dómskjórnari ráða dómarafulltrúa ~~lögfræðinga~~ sem skulu fullnægja skilyrðum 2.–6. tölul. 2. mgr. 29. gr. Dómarafulltrúi ~~Aðstoðarmaður~~ skal ráðinn til fimm ára í senn. Um ráðningu og starfslok dómarafulltrúa ~~starfsmanna héraðsdómstóla~~ fer að öðru leyti eftir lögum um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins.

☐ Dómskjórnari getur falið ~~dómarafulltrúa~~ ~~aðstoðarmanni~~ önnur dómskjör en þau að fara með og leysa að efni til úr hvers konar einkamálum, þar sem vörnum er haldið uppi, og sakamálum frá því að þau koma til aðalmeðferðar. Dómskjórnari ber ábyrgð á skjörum ~~dómarafulltrúa~~ ~~aðstoðarmanns~~ og getur gefið honum fyrirbætur um hvað eina sem lýtur að rækslu þeirra.

☐ Dómskjórnari ræður til Héraðsdóms aðra starfsmenn, þar á meðal aðra lögfræðinga en dómarafulltrúa, og ákveður verkswið þeirra og stöðu. Um ráðningu og starfslok starfsmanna fer eftir lögum um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins.

■ 33. gr. Úthlutun mála til dómara.

☐ Einn héraðsdómari tekur þátt í meðferð máls fyrir dómi með þeim undantekningum sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð einkamála og lögum um meðferð sakamála. Nú taka fleiri en einn dómari þátt í meðferð máls og úthlutar dómskjórnari þeim þá máli í sameiningu og velur einn úr hópi þeirra til að sitja þar í forsæti. ~~Sé þörf á héraðsdómara frá öðrum dómstóli til að skipa dóm í máli leitar dómskjórnari til dómstólasýslunnar sem felur dómara verkið.~~

☐ Við úthlutun mála til dómara eða deilda þeirra skal dómskjórnari gæta þess að starfsálag þeirra verði svo jafnt sem auðið er en eftir föngum skal leitast við að tilviljun ráði hvaða dómari fær mál til meðferðar.

☐ Dómskjórnari getur úthlutað málum til dómara óháð því á hvaða starfsstöð Héraðsdóms dómari á fast sæti eða hefur aðsetur og óháð því á hvaða starfsstöð mál eru rekin.

☐ Sé máli úthlutað deild dómara ákveða þeir sem hana skipa hver þeirra fari með það ~~og skal þá~~

málið. Þá er dómara og heimilt að biðjast undan úthlutun vegna sérstakra anna eða þess að jafnaðar sé ekki gætt með henni. Dómstjóri tekur afstöðu til beiðna sem þessara en dómara þeim sem í hlut á er heimilt að skjóta ákvörðun hans til úrlausnar dómstólasýslunnar. Þeirri úrlausn verður ekki skotið til annars stjórnvalds.

☐ Dómstjóri er heimilt að draga aftur úthlutun án beiðni þess dómara sem hefur fengið mál til meðferðar ef hann verður ekki við tilmælum dómstjóra um að ljúka því innan hæfilegs frests eða veikindi hans eða hliðstæð atvik torvelda að hann geti sinnt því. Hlutaðeigandi dómara er heimilt að skjóta slíkri ákvörðun dómstjóra til úrlausnar dómstólasýslunnar. Þeirri úrlausn verður ekki skotið til annars stjórnvalds.

☐ Nú vikur héraðsdómari sæti í máli og skal þá dómstjóri úthluta því að nýju, enda fullnægi annar dómari sérstökum hæfisskilyrðum til að fara með það. Ef með þarf getur dómstjóri leitað til dómstólasýslunnar um að hún feli dómara við annan dómstól að taka við úthlutun málsins.

■ 34. gr. Varadómarar.

☐ Fullnægi enginn dómari við héraðsdómstól sérstökum hæfisskilyrðum til að fara með mál kveður dómstjóri í einu lagi upp úrskurð um að þeir víki allir sæti í því. Reynist enginn dómari við annan dómstól heldur hæfur til að fara með málið gefur dómstjóri dómstólasýslunni skriflegt og rökstutt álit um það. Skal þá ráðherra að fenginni tillögu nefndar sem starfar skv. III. kafla setja dómara til að fara með málið.

☐ Varadómari skal fullnægja skilyrðum til að fá skipun í embætti héraðsdómara. Nú hefur dómari verið settur og hann telur þörf á að dómur verði fjölskipaður í málinu með öðrum en sérfróðum meðdómsmönnum, eða það er skylt að lögum, og skal þá ráðherra að ósk hans setja aðra tvo dómara til að fara með málið með honum en sá sem fyrst var settur situr í forsæti í dómnum.

☐ Varadómara verður ekki vikið úr starfi nema eftir sömu reglum og gilda um skipaða dómara.

☐ Dómstólasýslan ákveður þóknun varadómara og greiðist hún úr ríkissjóði.

leitast við að tilviljun ráði hvaða dómari í deild fái mál til meðferðar.

☐ Dómara er heimilt að biðjast undan úthlutun máls vegna tengsla við efni þess, aðila, fyrirvarsmann eða lögmann þótt hann verði ekki talinn vanhæfur til að fara með það, enda sé beiðni hans studd haldbærum rökum og völ á öðrum dómara við dómstólinn til að fara með málið. Þá er dómara og heimilt að biðjast undan úthlutun vegna sérstakra anna eða þess að jafnaðar sé ekki gætt með henni. Dómstjóri tekur afstöðu til beiðna sem þessara en dómara þeim sem í hlut á er heimilt að skjóta ákvörðun hans til úrlausnar dómstólasýslunnar. Þeirri úrlausn verður ekki skotið til annars stjórnvalds.

☐ Dómstjóri er heimilt að draga aftur úthlutun án beiðni þess dómara sem hefur fengið mál til meðferðar ef hann verður ekki við tilmælum dómstjóra um að ljúka því innan hæfilegs frests eða veikindi hans eða hliðstæð atvik torvelda að hann geti sinnt því. Hlutaðeigandi dómara er heimilt að skjóta slíkri ákvörðun dómstjóra til úrlausnar dómstólasýslunnar. Þeirri úrlausn verður ekki skotið til annars stjórnvalds.

☐ Nú vikur héraðsdómari sæti í máli og skal þá dómstjóri úthluta því að nýju, enda fullnægi annar dómari sérstökum hæfisskilyrðum til að fara með það. ~~Ef með þarf getur dómstjóri leitað til dómstólasýslunnar um að hún feli dómara við annan dómstól að taka við úthlutun málsins.~~

■ 34. gr. Varadómarar.

☐ Fullnægi enginn dómari við ~~Héraðsdóm héraðsdómstól~~ sérstökum hæfisskilyrðum til að fara með mál kveður dómstjóri í einu lagi upp úrskurð um að þeir víki allir sæti í því. ~~Sé svo ástatt að enginn dómari við Héraðsdóm getur tekið þátt í meðferð máls vegna vanhæfis, leyfis eða annarra forfalla til skamms tíma, skal dómstjóri tilkynna ráðherra um þá stöðu með skriflegu og rökstuddu álit.~~ ~~Reynist enginn dómari við annan dómstól heldur hæfur til að fara með málið gefur dómstjóri dómstólasýslunni skriflegt og rökstutt álit um það.~~ Skal þá ráðherra að fenginni tillögu nefndar sem starfar skv. III. kafla setja dómara til að fara með málið.

☐ Varadómari skal fullnægja skilyrðum til að fá skipun í embætti héraðsdómara. Nú hefur dómari verið settur og hann telur þörf á að dómur verði fjölskipaður í málinu með öðrum en sérfróðum meðdómsmönnum, eða það er skylt að lögum, og skal þá ráðherra að ósk hans setja aðra tvo dómara til að fara með málið með honum en sá sem fyrst var settur situr í forsæti í dómnum.

■ 36. gr. Þingstaður.

□ Héraðsdómstólar skulu hver um sig hafa fastan þingstað á aðsetri sínu, svo og annars í hverri þinghá samkvæmt ákvörðun ráðherra séu þær fleiri en ein innan umdæmis dómstóls. Um slíka ákvörðun skal mælt í reglum sem dómstólasýslan setur að fenginni tillögu hlutaðeigandi dómstóls og skulu þær birtar í B-deild Stjórnartíðinda.

□ Héraðsdómari getur háð þing utan fasts þingstaðar til að taka mál fyrir innan umdæmis síns ef það þykir heppilegt vegna rekstrar þess. Með sama skilyrði getur héraðsdómari einnig háð þing utan umdæmis síns til að taka fyrir mál eftir þingfestingu þess.

■ 37. gr. Dómping.

□ Við héraðsdómstóla skulu háð regluleg dómping á föstum þingstöðum samkvæmt því sem dómstólasýslan ákveður að fengnum tillögum dómstjóra. Dómstólasýslan tilkynnir slíka ákvörðun með auglýsingu í Lögbirtingablaði.

■ 38. gr. Útgáfa héraðsdóma o.fl.

□ Dómstólasýslan hefur umsjón með útgáfu dóma og úrskurða héraðsdómstóla.

□ Héraðsdómar í einkamálum sem varða viðkvæm persónuleg málefni aðila, svo sem lögræði, sifjar, erfðir, forsjá barna og umgengni við þau, skulu ekki gefnir út. Við útgáfu annarra dóma skal nema brott úr þeim upplýsingar um einka-, fjárhags- eða viðskiptahagsmuni einstaklinga ellegar lögpersóna, svo og upplýsingar um öryggi ríkisins og varnarmál, sem eðlilegt er að leynt fari. Í því skyni skal í dómum í sakamálum gæta nafnleyndar um þá sem þar eru greindir, þó ekki um ákærða sé hann sakfelldur, nema um sé að ræða börn. Einnig skal gæta nafnleyndar í dómum í einkamálum ef sérstök ástæða er til. Þegar nöfnum er haldið leyndum

□ Varadómara verður ekki vikið úr starfi nema eftir sömu reglum og gilda um skipaða dómara.

□ Héraðsdómur ~~Dómstólasýslan~~ ákveður þóknun varadómara og greiðist hún úr ríkissjóði.

■ 36. gr. Þingstaður.

□ Héraðsdómur hefur fastan þingstað á starfsstöðvum sínum ~~Héraðsdómstólar skulu hver um sig hafa fastan þingstað á aðsetri sínu~~, svo og annars í hverri þinghá samkvæmt ákvörðun ráðherra séu þær fleiri en ein innan umdæmis ~~hverrar starfsstöðvar dómstóls~~. Um slíka ákvörðun skal mælt í reglum sem dómstólasýslan setur að fenginni tillögu ~~Héraðsdóms hlutaðeigandi dómstóls~~ og skulu þær birtar í B-deild Stjórnartíðinda.

□ Héraðsdómari getur háð þing til að taka mál fyrir á föstum þingstað innan eða utan umdæmis þar sem hann starfar, án tillits til þess hvar mál er að öðru leyti rekið, ef það þykir heppilegt vegna rekstrar þess. Með sömu skilyrðum getur héraðsdómari háð þing utan fasts þingstaðar til að taka mál fyrir, innan eða utan umdæmis þar sem hann starfar. ~~utan fasts þingstaðar til að taka mál fyrir innan umdæmis síns ef það þykir heppilegt vegna rekstrar þess. Með sama skilyrði getur héraðsdómari einnig háð þing utan umdæmis síns til að taka fyrir mál eftir þingfestingu þess.~~

■ 37. gr. Dómping.

□ Við ~~Héraðsdóm héraðsdómstóla~~ skulu háð regluleg dómping á föstum þingstöðum samkvæmt því sem dómstólasýslan ákveður að ~~fenginni tillögu fengnum tillögum~~ dómstjóra. Dómstólasýslan tilkynnir slíka ákvörðun með auglýsingu í Lögbirtingablaði.

■ 38. gr. Útgáfa héraðsdóma o.fl.

□ ~~Héraðsdómur Dómstólasýslan~~ hefur umsjón með útgáfu dóma og úrskurða ~~dómsins héraðsdómstóla~~.

□ ~~Dómar og úrskurðir Héraðsdóms Héraðsdómar~~ í einkamálum sem varða viðkvæm persónuleg málefni aðila, svo sem lögræði, sifjar, erfðir, forsjá barna og umgengni við þau, skulu ekki gefnir út. Við útgáfu annarra dóma og úrskurða skal nema brott úr þeim upplýsingar um einka-, fjárhags- eða viðskiptahagsmuni einstaklinga ellegar lögpersóna, svo og upplýsingar um öryggi ríkisins og varnarmál, sem eðlilegt er að leynt fari. Í því skyni skal ~~í dómum~~ í sakamálum gæta nafnleyndar um þá sem þar eru greindir, þó ekki um ákærða sé hann sakfelldur, nema um sé að ræða börn. Einnig skal gæta nafnleyndar í

skal jafnframt afmá önnur atriði úr dómi sem tengt geta aðila eða aðra við sakarefnið.

VIII. kafli. Réttindi og skyldur dómara.

■ 42. gr. Gildissvið.

□ Ákvæði þessa kafla taka jafnt til dómara við Hæstarétt, Landsrétt sem héraðsdómstóla nema annars sé sérstaklega getið. Þau taka einnig til sérfróðra meðdómsmanna og aðstoðarmanna dómara þegar þeir fara með dómsvald, þar sem það á við.

■ 44. gr. Laun dómara.

□ Laun forseta Hæstaréttar nema 2.008.085 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 526.460 kr. á mánuði. Laun varaforseta Hæstaréttar nema 1.891.910 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 459.456 kr. á mánuði. Laun annarra hæstaréttardómara nema 1.844.401 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 459.456 kr. á mánuði.

□ Laun forseta Landsréttar nema 1.817.643 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 478.600 kr. á mánuði. Laun varaforseta Landsréttar nema 1.735.005 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 440.312 kr. á mánuði. Laun annarra landsréttardómara nema 1.692.155 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 440.312 kr. á mánuði.

□ Laun dómstjórans í Reykjavík nema 1.689.042 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 478.600 kr. á mánuði. Laun varadómstjórans í Reykjavík nema 1.447.669 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 315.876 kr. á mánuði. Laun dómstjóra utan Reykjavíkur nema 1.533.817 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 402.024 kr. á mánuði. Laun annarra héraðsdómara nema 1.410.328 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 315.876 kr. á mánuði.

□ Laun skv. 1.–3. mgr. skulu taka breytingum 1. júlí ár hvert. Hagstofa Íslands reiknar og birtir fyrir 1. júní hlutfallslega breytingu á meðaltali reglulegra launa starfsmanna ríkisins fyrir næstliðið almanaksár. Við mat á

~~dómum~~ í einkamálum ef sérstök ástæða er til. Þegar nöfnum er haldið leyndum skal jafnframt afmá önnur atriði ~~úr dómi~~ sem tengt geta aðila eða aðra við sakarefnið.

VIII. kafli. Réttindi og skyldur dómara.

■ 42. gr. Gildissvið.

□ Ákvæði þessa kafla taka jafnt til dómara við Hæstarétt, Landsrétt ~~sem~~ og Héraðsdóm ~~héraðsdómstóla~~ nema annars sé sérstaklega getið. Þau taka einnig til sérfróðra meðdómsmanna og ~~aðstoðarmanna~~ dómara ~~fulltrúa~~ þegar þeir fara með dómsvald, þar sem það á við.

■ 44. gr. Laun dómara.

□ Laun forseta Hæstaréttar nema 2.008.085 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 526.460 kr. á mánuði. Laun varaforseta Hæstaréttar nema 1.891.910 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 459.456 kr. á mánuði. Laun annarra hæstaréttardómara nema 1.844.401 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 459.456 kr. á mánuði.

□ Laun forseta Landsréttar nema 1.817.643 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 478.600 kr. á mánuði. Laun varaforseta Landsréttar nema 1.735.005 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 440.312 kr. á mánuði. Laun annarra landsréttardómara nema 1.692.155 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 440.312 kr. á mánuði.

□ ~~Laun dómstjóra Héraðsdóms á mánuði eru þau sömu og varaforseta Landsréttar skv. 2. mgr. Laun varadómstjóra Héraðsdóms á mánuði nema áttatíu og sex af hundraði launa dómstjóra Héraðsdóms og er hlutfall yfirvinnu og álags þeirra launa hið sama og hjá dómstjóra. ~~Laun dómstjórans í Reykjavík nema 1.689.042 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 478.600 kr. á mánuði. Laun varadómstjórans í Reykjavík nema 1.447.669 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 315.876 kr. á mánuði. Laun dómstjóra utan Reykjavíkur nema 1.533.817 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 402.024 kr. á mánuði.~~~~ Laun annarra héraðsdómara nema 1.410.328 kr. á mánuði og þar af skal greiðsla fyrir yfirvinnu og álag sem starfinu fylgir nema 315.876 kr. á

launabreytingum aflar Hagstofan skýrslna og gagna sem hún telur nauðsynleg og gerir jafnframt eigin kjararannsóknir eftir því sem hún telur þörf á. Við launaafgreiðslu fyrir júlí uppfærir Fjársýsla ríkisins krónutölufjárhæð til samræmis við tölur Hagstofunnar.

☐ Gangi dómari gæsluvaktir skal dómstólasýslan ákvarða laun fyrir það.

☐ Í reglum sem settar eru af dómstólasýslunni má kveða á um að reglur um almenn starfskjör sem gilda um embættismenn þar sem laun eru ákveðin í sérákvæðum, sbr. 2. mgr. 39. gr. laga um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, gildi einnig um dómara eftir því sem við getur átt að undanskildum ákvæðum um endurmenntun, sbr. 7. mgr.

☐ Dómari á annars vegar rétt á námsleyfi á launum til endurmenntunar og hins vegar styrk til starfsmenntunar. Dómari á rétt á launuðu námsleyfi á fjögurra ára fresti til að stunda endurmenntun, fyrst eftir fjögur ár í starfi. Dómari ávinnur sér þriggja vikna leyfi á hverju ári. Þó getur uppsafnaður réttur mest orðið sex mánuðir og greiðist ekki út við starfslok. Dómari heldur launum í námsleyfi og fær greiddan ferða- og dvalarkostnað samkvæmt reglum ferðakostnaðarnefndar. Dómstólasýslan setur nánari reglur um námsleyfi dómara, þar á meðal um hámark ferða- og dvalarkostnaðar.

☐ Ríkissjóður greiðir sem svarar til 0,92% af heildarlaunum hvers dómara í sérstakan starfsmenntunarsjóð dómara. Kostnaður dómara við námskeið, námsstefnur, ráðstefnur eða sambærilega þekkingaröflun sem telja má til starfsmenntunar greiðist úr sjóðnum. Ráðherra skipar þrjá menn í stjórn sjóðsins, þar af einn án tilnefningar og skal hann vera formaður sjóðsstjórnar, einn samkvæmt tilnefningu Hæstaréttar Íslands og annan samkvæmt tilnefningu dómstólasýslunnar. Stjórn sjóðsins semur reglur fyrir úthlutun úr honum og tekur ákvarðanir um varðveislu sjóðsins og ávöxtun.

■ **51. gr. Lausn frá embætti dómara með dómi.**

☐ Þegar dómara hefur verið veitt lausn frá embætti um stundarsakir af öðrum ástæðum en þeim sem getur í lokamálslið 1. mgr. 50. gr.

mánuði.

☐ Laun skv. 1.–3. mgr. skulu taka breytingum 1. júlí ár hvert. Hagstofa Íslands reiknar og birtir fyrir 1. júní hlutfallslega breytingu á meðaltali reglulegra launa starfsmanna ríkisins fyrir næstliðið almanaksár. Við mat á launabreytingum aflar Hagstofan skýrslna og gagna sem hún telur nauðsynleg og gerir jafnframt eigin kjararannsóknir eftir því sem hún telur þörf á. Við launaafgreiðslu fyrir júlí uppfærir Fjársýsla ríkisins krónutölufjárhæð til samræmis við tölur Hagstofunnar.

☐ Gangi dómari gæsluvaktir **eða sé hann í fyrirsvari starfsstöðvar Héraðsdóms** skal dómstólasýslan ákvarða laun fyrir það.

☐ Í reglum sem settar eru af dómstólasýslunni má kveða á um að reglur um almenn starfskjör sem gilda um embættismenn þar sem laun eru ákveðin í sérákvæðum, sbr. 2. mgr. 39. gr. laga um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, gildi einnig um dómara eftir því sem við getur átt að undanskildum ákvæðum um endurmenntun, sbr. 7. mgr.

☐ Dómari á annars vegar rétt á námsleyfi á launum til endurmenntunar og hins vegar styrk til starfsmenntunar. Dómari á rétt á launuðu námsleyfi á fjögurra ára fresti til að stunda endurmenntun, fyrst eftir fjögur ár í starfi. Dómari ávinnur sér þriggja vikna leyfi á hverju ári. Þó getur uppsafnaður réttur mest orðið sex mánuðir og greiðist ekki út við starfslok. Dómari heldur launum í námsleyfi og fær greiddan ferða- og dvalarkostnað samkvæmt reglum ferðakostnaðarnefndar. Dómstólasýslan setur nánari reglur um námsleyfi dómara, þar á meðal um hámark ferða- og dvalarkostnaðar.

☐ Ríkissjóður greiðir sem svarar til 0,92% af heildarlaunum hvers dómara í sérstakan starfsmenntunarsjóð dómara. Kostnaður dómara við námskeið, námsstefnur, ráðstefnur eða sambærilega þekkingaröflun sem telja má til starfsmenntunar greiðist úr sjóðnum. Ráðherra skipar þrjá menn í stjórn sjóðsins, þar af einn án tilnefningar og skal hann vera formaður sjóðsstjórnar, einn samkvæmt tilnefningu Hæstaréttar Íslands og annan samkvæmt tilnefningu dómstólasýslunnar. Stjórn sjóðsins semur reglur fyrir úthlutun úr honum og tekur ákvarðanir um varðveislu sjóðsins og ávöxtun.

■ **51. gr. Lausn frá embætti dómara með dómi.**

☐ Þegar dómara hefur verið veitt lausn frá embætti um stundarsakir af öðrum ástæðum en þeim sem getur í lokamálslið 1. mgr. 50. gr.

höfðar ráðherra fyrir hönd ríkisins mál á hendur honum fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur með kröfu um að honum verði vikið úr embætti með dómi. Um rekstur málsins fer eftir almennum reglum um meðferð einkamála að öðru leyti en því að það sætir flýtimeðferð og skal dómur skipaður þremur héraðsdómurum.

☐ Þótt dómur gangi í héraði í máli skv. 1. mgr. stendur lausn um stundarsakir áfram meðan kostur er á áfrýjun innan almenns frests, svo og enn eftir það meðan mál er rekið fyrir Landsrétti eða Hæstarétti ef áfrýjað er.

☐ Endanlegur dómur um að dómara sé vikið frá leiðir sjálfkrafa til lausnar hans úr embætti.

☐ Sé dómari sýknaður af kröfu um frávikningu tekur hann sjálfkrafa við embætti sínu að nýju frá þeim tíma sem dómur um það telst endanlegur.

IX. kafli. Endurupptökudómur.

■ **54. gr. Skipun og hlutverk Endurupptökudóms.**

☐ Endurupptökudómur er sérdómstóll sem sker úr um hvort heimila skuli endurupptöku dómsmála sem dæmd hafa verið í héraði, Landsrétti eða Hæstarétti.

☐ Um endurupptöku máls fer eftir ákvæðum laga um meðferð einkamála eða laga um meðferð sakamála.

☐ Ráðherra skipar fimm dómendur í Endurupptökudóm. Þrír af þeim skulu vera embættisdómarar, þar af einn tilnefndur af Hæstarétti úr hópi dómara við réttinn, annar af Landsrétti úr hópi dómara við réttinn og sá þriðji sameiginlega af dómstjórum héraðsdómstólanna úr hópi héraðsdómara. Framangreindir tilnefningaraðilar skulu tilnefna bæði karl og konu til setu í dóminum en heimilt er að víkja frá því þegar hlutlægar ástæður leiða til þess að það er ekki mögulegt og skal tilnefningaraðili þá skýra ástæður þess. Stjórn dómstólasýslunnar setur reglur um málsmeðferð við val á þeim embættisdómurum sem tilnefndir eru til setu í dóminum. Skipa skal jafnmarga varamenn fyrir þá dómendur sem koma úr hópi embættisdómara og ákveður ráðherra hvor þeirra sem tilnefndir eru af hverjum tilnefningaraðila verði aðalmaður og hvor verði varamaður.

☐ Embætti tveggja dómenda og jafnmargra varadómenda skulu auglýst og við veitingu þeirra gætt ákvæða III. kafla og reglna um störf dómnefndar. Skulu þeir fullnægja skilyrðum til að hljóta skipun í embætti hæstaréttardómara og ekki vera fyrrverandi eða starfandi dómarar eða starfsmenn dómstóls.

höfðar ráðherra fyrir hönd ríkisins mál á hendur honum fyrir Héraðsdómi í umdæmi starfsstöðvar dómstólsins í Reykjavík fyrir ~~Héraðsdómi Reykjavíkur~~ með kröfu um að honum verði vikið úr embætti með dómi. Um rekstur málsins fer eftir almennum reglum um meðferð einkamála að öðru leyti en því að það sætir flýtimeðferð og skal dómur skipaður þremur héraðsdómurum.

☐ Þótt dómur gangi í héraði í máli skv. 1. mgr. stendur lausn um stundarsakir áfram meðan kostur er á áfrýjun innan almenns frests, svo og enn eftir það meðan mál er rekið fyrir Landsrétti eða Hæstarétti ef áfrýjað er.

☐ Endanlegur dómur um að dómara sé vikið frá leiðir sjálfkrafa til lausnar hans úr embætti.

☐ Sé dómari sýknaður af kröfu um frávikningu tekur hann sjálfkrafa við embætti sínu að nýju frá þeim tíma sem dómur um það telst endanlegur.

IX. kafli. Endurupptökudómur.

■ **54. gr. Skipun og hlutverk Endurupptökudóms.**

☐ Endurupptökudómur er sérdómstóll sem sker úr um hvort heimila skuli endurupptöku dómsmála sem dæmd hafa verið í héraði, Landsrétti eða Hæstarétti.

☐ Um endurupptöku máls fer eftir ákvæðum laga um meðferð einkamála eða laga um meðferð sakamála.

☐ Ráðherra skipar fimm dómendur í Endurupptökudóm. Þrír af þeim skulu vera embættisdómarar, þar af einn tilnefndur af Hæstarétti úr hópi dómara við réttinn, annar af Landsrétti úr hópi dómara við réttinn og sá þriðji af Héraðsdómi sameiginlega af dómstjórum héraðsdómstólanna úr hópi héraðsdómara. Framangreindir tilnefningaraðilar skulu tilnefna bæði karl og konu til setu í dóminum en heimilt er að víkja frá því þegar hlutlægar ástæður leiða til þess að það er ekki mögulegt og skal tilnefningaraðili þá skýra ástæður þess. Stjórn dómstólasýslunnar setur reglur um málsmeðferð við val á þeim embættisdómurum sem tilnefndir eru til setu í dóminum. Skipa skal jafnmarga varamenn fyrir þá dómendur sem koma úr hópi embættisdómara og ákveður ráðherra hvor þeirra sem tilnefndir eru af hverjum tilnefningaraðila verði aðalmaður og hvor verði varamaður.

☐ Embætti tveggja dómenda og jafnmargra varadómenda skulu auglýst og við veitingu þeirra gætt ákvæða III. kafla og reglna um störf dómnefndar. Skulu þeir fullnægja skilyrðum til að hljóta skipun í embætti hæstaréttardómara og ekki vera fyrrverandi eða starfandi dómarar eða starfsmenn dómstóls.

☐ Skipunartími í dóminn er fimm ár en þó þannig að skipunartími eins manns rennur út hvert ár. Sami maður verður ekki skipaður sem aðalmaður í dóminn oftar en einu sinni.

☐ Sá hæstaréttardómari sem skipaður er í dóminn skal vera forseti hans og jafnframt dómsformaður þegar hann tekur þátt í meðferð máls. Þegar hann tekur ekki þátt í meðferð máls tekur sá landsréttardómari eða héraðsdómari sem skipaður er í dóminn sæti dómsformanns.

☐ Þrír dómendur taka þátt í meðferð hvers máls, tveir dómendur sem skipaðir eru skv. 4. mgr. ásamt einum embættisdómara eftir ákvörðun forseta. Dómandi skal ekki taka sæti í máli ef beiðst er endurupptöku á dómi sem kveðinn var upp á því dómstigi er hann var tilnefndur af. Geti dómandi sem skipaður er skv. 4. mgr. ekki tekið þátt í meðferð máls vegna vanhæfis eða af öðrum ástæðum ákveður forseti hvor varamanna tekur sæti hans. Um hæfi dómenda til meðferðar einstaks máls fer að öðru leyti eftir ákvæðum laga um meðferð einkamála eða laga um meðferð sakamála.

☐ Endurupptökudómur hefur aðsetur hjá dómstólasýslunni. Dómendur Endurupptökudóms fá greitt fyrir hvert mál sem þeir taka sæti í samkvæmt tímagjaldi sem ákveðið er af stjórn dómstólasýslunnar. Um réttindi þeirra og skyldur fer að öðru leyti eftir VIII. kafla að því frátöldu að dómandi sem skipaður er skv. 4. mgr. er heimilt að taka sér önnur störf og eiga hlut í félagi eða atvinnufyrirtæki án þess að leita leyfis nefndar um dómarastörf til þess en tilkynna skal hann nefndinni um önnur störf sín og eignarhluti í félagi eða atvinnufyrirtæki.

Ákvæði til bráðabirgða.
X.

☐ Skipunartími í dóminn er fimm ár en þó þannig að skipunartími eins manns rennur út hvert ár. Sami maður verður ekki skipaður sem aðalmaður í dóminn oftar en einu sinni.

☐ Sá hæstaréttardómari sem skipaður er í dóminn skal vera forseti hans og jafnframt dómsformaður þegar hann tekur þátt í meðferð máls. Þegar hann tekur ekki þátt í meðferð máls tekur sá landsréttardómari eða héraðsdómari sem skipaður er í dóminn sæti dómsformanns.

☐ Þrír dómendur taka þátt í meðferð hvers máls, tveir dómendur sem skipaðir eru skv. 4. mgr. ásamt einum embættisdómara eftir ákvörðun forseta. Dómandi skal ekki taka sæti í máli ef beiðst er endurupptöku á dómi sem kveðinn var upp á því dómstigi er hann var tilnefndur af. Geti dómandi sem skipaður er skv. 4. mgr. ekki tekið þátt í meðferð máls vegna vanhæfis eða af öðrum ástæðum ákveður forseti hvor varamanna tekur sæti hans. Um hæfi dómenda til meðferðar einstaks máls fer að öðru leyti eftir ákvæðum laga um meðferð einkamála eða laga um meðferð sakamála.

☐ Endurupptökudómur hefur aðsetur hjá dómstólasýslunni. Dómendur Endurupptökudóms fá greitt fyrir hvert mál sem þeir taka sæti í samkvæmt tímagjaldi sem ákveðið er af stjórn dómstólasýslunnar. Um réttindi þeirra og skyldur fer að öðru leyti eftir VIII. kafla að því frátöldu að dómandi sem skipaður er skv. 4. mgr. er heimilt að taka sér önnur störf og eiga hlut í félagi eða atvinnufyrirtæki án þess að leita leyfis nefndar um dómarastörf til þess en tilkynna skal hann nefndinni um önnur störf sín og eignarhluti í félagi eða atvinnufyrirtæki.

Ákvæði til bráðabirgða [við lög nr. 50/2016].
X.

☐ Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. 31. gr. skal dómstólasýslan fram til 1. ágúst 2024 ekki skipa dómstjóra til lengri tíma en til þess dags.

[Gildistökuákvæði í breytingalögum].

☐ Lög þessi öðlast gildi 1. ágúst 2024. Við gildistöku laga þessara skulu dómstólar í héraði lagðir niður og tekur Héraðsdómur við hlutverki, verkefnum, réttindum og skyldum, eignum og skuldbindingum þeirra.

☐ Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. öðlast 21. gr. þegar gildi.

☐ Skipun héraðsdómara sem skipaðir hafa verið í embætti fyrir gildistöku laga þessara raskast ekki og skulu þeir gegna embætti á starfsstöð

Héraðsdóms sem hefur sama umdæmi og sá héraðsdómur þar sem þeir áttu fast sæti eða höfðu starfsstöð við þegar lögin tóku gildi.

□ Frá og með gildistöku laga þessara falla úr gildi skipanir dómstjóra þeirra héraðsdómstóla sem sameinaðir eru í Héraðsdóm skv. 1. mgr., en þeir skulu engu að síður halda launum sínum sem dómstjórar út skipunartíma sinn sem dómstjórar. Ekki skal þó greiða dómara sérstaklega fyrir að vera í fyrirsvari starfsstöðvar, sbr. c-liður 18. gr., á þeim tíma sem hann þiggur laun sem dómstjóri án þess að gegna slíku embætti, enda rúmist fyrirsvar starfsstöðvar innan þeirra skyldna sem viðkomandi hefði ella gegnt sem dómstjóri.

Ákvæði til bráðabirgða [við breytingalögin].

I.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. 22. gr. og 23. gr. skal dómstólasýslan eftir 30. nóvember 2023 auglýsa og skipa dómstjóra Héraðsdóms frá og með 1. mars 2024, og varadómstjóra dómsins frá og með 1. ágúst 2024, til fimm ára úr hópi héraðsdómara að undangenginni auglýsingu dómstólasýslunnar meðal þeirra. Hlutverk dómstjóra er að undirbúa gildistöku laga þessara, þar á meðal að ákveða fyrirsvar stafsstöðva, skipa skrifstofustjóra frá og með 16. maí 2024 og eftir atvikum ráða annað starfsfólk, sbr. ákvæði til bráðabirgða III, sem tæki til starfa við gildistöku þeirra. Dómstólasýslan tilkynnir um kjör dómstjóra og varadómstjóra með auglýsingu í Lögbirtinga-blaði.

II.

Úthlutun þeirra dómsmála sem héraðsdómara hafa verið falin fyrir gildistöku laga þessara skal ekki raskast þrátt fyrir stofnun Héraðsdóms. Eftir stofnun Héraðsdóms er héraðsdómara heimilt að ljúka meðferð þeirra mála sem honum hafði verið úthlutað fyrir stofnun dómsins óháð því á hvaða stigi málsmeðferðar þau eru, þ.m.t. dómsmála af hvaða tagi sem er sem tekin hafa verið til úrskurðar eða dóms fyrir stofnun dómsins.

III.

Starfsfólk héraðsdómstóla sem er í starfi þegar lög þessi öðlast gildi verður starfsfólk Héraðsdóms. Starfsfólk kann þó að þurfa að hlíta breytingum á starfi vegna skipulagsbreytinga og með hliðsjón af nýju skipuriti. Ákvæði um auglýsingaskyldu í 7. gr. laga um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, nr. 70/1996, gildir ekki við ráðstöfun starfa samkvæmt þessu

	ákvæði. Um réttindi og skyldur starfsfólks Héraðsdóms fer að öðru leyti eftir ákvæðum þeirra laga.
--	--

Lög nr. 70/1996 um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins.

Gildandi réttur.

Innfelldar breytingar með rauðum texta.

V. kafli. Skipun eða setning í embætti. ■ 22. gr. ☐ Embættismenn teljast samkvæmt lögum þessum einvörðungu þeir starfsmenn ríkisins sem taldir eru upp hér á eftir: 1. Skrifstofustjóri Alþingis, ríkisendurskoðandi og umboðsmaður Alþingis. 2. Forsetaritari, ráðuneytisstjórar og skrifstofustjórar í Stjórnarráði og sendiherrar í utanríkisþjónustunni. 3. Hæstaréttardómarar, skrifstofustjóri Hæstaréttar, landsréttardómarar, skrifstofustjóri Landsréttar, héraðsdómarar og framkvæmdastjóri dómstólasýslunnar. 4. ... 5. Ríkissaksóknari, vararíkissaksóknari og saksóknarar. 6. Ríkislögmaður, ríkissáttasemjari og umboðsmaður barna. 7. Sýslumenn, ríkislögreglustjóri, aðstoðarríkislögreglustjórar, lögreglustjórar og aðstoðarlögreglustjórar, ... forstjóri Útlendingastofnunar og lögreglumenn. 8. Tollgæslustjóri og tollverðir. 9. Forstjóri fangelsismálastofnunar, forstöðumenn fangelsa og fangaverðir. 10. Ríkisskattstjóri, skattrannsóknarstjóri og yfirsattanefndarmenn sem hafa það starf að aðalstarfi. 11. Nefndarmenn sjálfstæðra úrskurðarnefnda sem hafa það starf að aðalstarfi. 12. Yfirdýralæknir. 13. Forstöðumenn ríkisstofnana og ríkisfyrirtækja, áður ótaldir. 14. Nefndarmenn í úrskurðarnefnd velferðarmála sem hafa það starf að aðalstarfi. ☐ Ráðherra sker úr því hvaða starfsmenn falla undir 13. tölul. 1. mgr. og skal hann fyrir 1. febrúar ár hvert birta lista í Lögbirtingablaði yfir þá starfsmenn. ■ 39. gr. a. ☐ Ráðherra ákveður föst laun fyrir dagvinnu í samræmi við grunnmat starfs viðkomandi	V. kafli. Skipun eða setning í embætti. ■ 22. gr. ☐ Embættismenn teljast samkvæmt lögum þessum einvörðungu þeir starfsmenn ríkisins sem taldir eru upp hér á eftir: 1. Skrifstofustjóri Alþingis, ríkisendurskoðandi og umboðsmaður Alþingis. 2. Forsetaritari, ráðuneytisstjórar og skrifstofustjórar í Stjórnarráði og sendiherrar í utanríkisþjónustunni. 3. Hæstaréttardómarar, skrifstofustjóri Hæstaréttar, landsréttardómarar, skrifstofustjóri Landsréttar, héraðsdómarar, skrifstofustjóri Héraðsdóms og framkvæmdastjóri dómstólasýslunnar. 4. ... 5. Ríkissaksóknari, vararíkissaksóknari og saksóknarar. 6. Ríkislögmaður, ríkissáttasemjari og umboðsmaður barna. 7. Sýslumenn, ríkislögreglustjóri, aðstoðarríkislögreglustjórar, lögreglustjórar og aðstoðarlögreglustjórar, ... forstjóri Útlendingastofnunar og lögreglumenn. 8. Tollgæslustjóri og tollverðir. 9. Forstjóri fangelsismálastofnunar, forstöðumenn fangelsa og fangaverðir. 10. Ríkisskattstjóri, skattrannsóknarstjóri og yfirsattanefndarmenn sem hafa það starf að aðalstarfi. 11. Nefndarmenn sjálfstæðra úrskurðarnefnda sem hafa það starf að aðalstarfi. 12. Yfirdýralæknir. 13. Forstöðumenn ríkisstofnana og ríkisfyrirtækja, áður ótaldir. 14. Nefndarmenn í úrskurðarnefnd velferðarmála sem hafa það starf að aðalstarfi. ☐ Ráðherra sker úr því hvaða starfsmenn falla undir 13. tölul. 1. mgr. og skal hann fyrir 1. febrúar ár hvert birta lista í Lögbirtingablaði yfir þá starfsmenn. ■ 39. gr. a. ☐ Ráðherra ákveður föst laun fyrir dagvinnu í samræmi við grunnmat starfs viðkomandi
--	--

forstöðumanns og önnur laun er starfinu fylgja. Ráðherra ákveður hverjar skuli vera forsendur grunnmats og skal þar einkum horft til umfangs og ábyrgðar. Ráðherra ákvarðar jafnframt forsendur viðbótarlauna. Þá ákvarðar ráðherra einnig starfskjör forstöðumanna. Hlutaðeigandi ráðherra, eða eftir atvikum stjórn, ákvarðar greiðslu viðbótarlauna, innan ramma hinna almennu forsendna sem ráðherra setur. Við ákvörðun kjara samkvæmt þessari grein skal sérstaklega gæta samræmis við þau kjör hjá ríkinu sem byggjast á kjarasamningum og skal ætíð taka tillit til almennrar þróunar kjaramála á vinnumarkaði. Samráð skal haft við Félag forstöðumanna ríkisstofnana um forsendur grunnmats starfa, annarra launa og viðbótarlauna og skal félaginu gefinn kostur á að fylgjast með og fjalla um álitamál sem upp kunna að koma fyrir hönd forstöðumanna. Ríkissjóður greiðir sérstakt framlag til félagsins til að standa straum af kostnaði sem hlýst af rekstri álitamála vegna framkvæmdar þessarar greinar. Framlag þetta skal nema 0,70% af heildarlaunum þeirra forstöðumanna sem undir grein þessa heyra.

□ ... Með hliðsjón af þeim forsendum sem settar eru samkvæmt þessari grein ákvarðar stjórn dómstólasýslunnar föst laun fyrir dagvinnu í samræmi við grunnmat starfs framkvæmdastjóra dómstólasýslunnar, skrifstofustjóra Hæstaréttar og Landsréttar, sem og önnur laun, viðbótarlaun og starfskjör, innan ramma hinna almennu forsendna sem ráðherra setur. Við ákvörðun launa samkvæmt þessari málsgrein skal gæta sömu sjónarmiða og fram koma í 1. mgr. og skal hún rökstudd og tilkynnt til ráðherra sem birtir hana opinberlega skv. 4. mgr.

□ Áður en ákvörðun um breytingu á grunnmati, öðrum launum eða viðbótarlaunum er tekin skal afla nauðsynlegra gagna og upplýsinga og getur ráðherra, hlutaðeigandi ráðherra eða stjórn krafist skýrslna, munnlegra eða skriflegra, af aðilum. Skal þar m.a. veita upplýsingar um aukastörf og hlunnindi sem störfunum fylgja. Ákvörðun um viðbótarlaun, sbr. 1. og 2. mgr., skal vera tímabundin en gildir þó aldrei lengur en tvö ár í senn. Taka má beiðni um greiðslu viðbótarlauna til meðferðar að ósk hlutaðeigandi forstöðumanns. Ráðherra hefur eftirlit með framkvæmd viðbótarlauna og skal gera hlutaðeigandi ráðherra eða stjórn grein fyrir því ef hann telur að framkvæmdin sé í ósamræmi við þær forsendur sem settar hafa verið um viðbótarlaun skv. 1. mgr. Félagi forstöðumanna ríkisstofnana er heimilt að óska eftir samantekt ráðherra á framkvæmd þessarar málsgreinar.

forstöðumanns og önnur laun er starfinu fylgja. Ráðherra ákveður hverjar skuli vera forsendur grunnmats og skal þar einkum horft til umfangs og ábyrgðar. Ráðherra ákvarðar jafnframt forsendur viðbótarlauna. Þá ákvarðar ráðherra einnig starfskjör forstöðumanna. Hlutaðeigandi ráðherra, eða eftir atvikum stjórn, ákvarðar greiðslu viðbótarlauna, innan ramma hinna almennu forsendna sem ráðherra setur. Við ákvörðun kjara samkvæmt þessari grein skal sérstaklega gæta samræmis við þau kjör hjá ríkinu sem byggjast á kjarasamningum og skal ætíð taka tillit til almennrar þróunar kjaramála á vinnumarkaði. Samráð skal haft við Félag forstöðumanna ríkisstofnana um forsendur grunnmats starfa, annarra launa og viðbótarlauna og skal félaginu gefinn kostur á að fylgjast með og fjalla um álitamál sem upp kunna að koma fyrir hönd forstöðumanna. Ríkissjóður greiðir sérstakt framlag til félagsins til að standa straum af kostnaði sem hlýst af rekstri álitamála vegna framkvæmdar þessarar greinar. Framlag þetta skal nema 0,70% af heildarlaunum þeirra forstöðumanna sem undir grein þessa heyra.

□ ... Með hliðsjón af þeim forsendum sem settar eru samkvæmt þessari grein ákvarðar stjórn dómstólasýslunnar föst laun fyrir dagvinnu í samræmi við grunnmat starfs framkvæmdastjóra dómstólasýslunnar, skrifstofustjóra Hæstaréttar, ~~Landsréttar~~ og ~~Héraðsdóms og Landsréttar~~, sem og önnur laun, viðbótarlaun og starfskjör, innan ramma hinna almennu forsendna sem ráðherra setur. Við ákvörðun launa samkvæmt þessari málsgrein skal gæta sömu sjónarmiða og fram koma í 1. mgr. og skal hún rökstudd og tilkynnt til ráðherra sem birtir hana opinberlega skv. 4. mgr.

□ Áður en ákvörðun um breytingu á grunnmati, öðrum launum eða viðbótarlaunum er tekin skal afla nauðsynlegra gagna og upplýsinga og getur ráðherra, hlutaðeigandi ráðherra eða stjórn krafist skýrslna, munnlegra eða skriflegra, af aðilum. Skal þar m.a. veita upplýsingar um aukastörf og hlunnindi sem störfunum fylgja. Ákvörðun um viðbótarlaun, sbr. 1. og 2. mgr., skal vera tímabundin en gildir þó aldrei lengur en tvö ár í senn. Taka má beiðni um greiðslu viðbótarlauna til meðferðar að ósk hlutaðeigandi forstöðumanns. Ráðherra hefur eftirlit með framkvæmd viðbótarlauna og skal gera hlutaðeigandi ráðherra eða stjórn grein fyrir því ef hann telur að framkvæmdin sé í ósamræmi við þær forsendur sem settar hafa verið um viðbótarlaun skv. 1. mgr. Félagi forstöðumanna ríkisstofnana er heimilt að óska eftir samantekt

☐ Taka skal mál til meðferðar skv. 1., 2. og 3. mgr. að ósk forstöðumanns, hlutaðeigandi ráðherra, stjórnar eða Félags forstöðumanna ríkisstofnana eða þegar þurfa þykir og ætíð ef orðið hafa verulegar breytingar á launum í þjóðfélaginu eða á störfum forstöðumanna. Eigi sjaldnar en árlega skal ráðherra meta hvort tilefni sé til að endurmeta fjárhæðir til samræmis við sameiginlega launastefnu á vinnumarkaði eða önnur viðmið sem lýsa almennri launaþróun á vinnumarkaði. Ákvarðanir skv. 1., 2. og 3. mgr. skulu rökstuddar og birtar opinberlega. ☐ Ráðherra skal taka saman og birta árlega sundurliðaðar upplýsingar um heildarlaun þjóðkjörinna fulltrúa, dómara, saksóknara, lögreglustjóra, ráðuneytisstjóra, seðlabankastjóra og ríkissáttasemjara, þeirra forstöðumanna sem falla undir grein þessa og framkvæmdastjóra félaga sem eru að meiri hluta í eigu ríkisins. Stjórnnum félaga í meirihlutaeigu ríkisins er skylt að veita ráðherra sundurliðaðar upplýsingar um heildarlaun framkvæmdastjóra þeirra. ☐ Ákvörðunum samkvæmt þessari grein verður ekki skotið til annars stjórnvalds.	ráðherra á framkvæmd þessarar málsgreinar. ☐ Taka skal mál til meðferðar skv. 1., 2. og 3. mgr. að ósk forstöðumanns, hlutaðeigandi ráðherra, stjórnar eða Félags forstöðumanna ríkisstofnana eða þegar þurfa þykir og ætíð ef orðið hafa verulegar breytingar á launum í þjóðfélaginu eða á störfum forstöðumanna. Eigi sjaldnar en árlega skal ráðherra meta hvort tilefni sé til að endurmeta fjárhæðir til samræmis við sameiginlega launastefnu á vinnumarkaði eða önnur viðmið sem lýsa almennri launaþróun á vinnumarkaði. Ákvarðanir skv. 1., 2. og 3. mgr. skulu rökstuddar og birtar opinberlega. ☐ Ráðherra skal taka saman og birta árlega sundurliðaðar upplýsingar um heildarlaun þjóðkjörinna fulltrúa, dómara, saksóknara, lögreglustjóra, ráðuneytisstjóra, seðlabankastjóra og ríkissáttasemjara, þeirra forstöðumanna sem falla undir grein þessa og framkvæmdastjóra félaga sem eru að meiri hluta í eigu ríkisins. Stjórnnum félaga í meirihlutaeigu ríkisins er skylt að veita ráðherra sundurliðaðar upplýsingar um heildarlaun framkvæmdastjóra þeirra. ☐ Ákvörðunum samkvæmt þessari grein verður ekki skotið til annars stjórnvalds.
---	---